

Impact van inbreng in natura zonder uitgifte nieuwe aandelen op VVPR-bis-aandelen

Ervaren bedrijfsleider PRO (jaargang 15 - nr. 8) van 17 november 2023

Een dividenduitkering onder het VVPR-bis-regime is een van de fiscaal voordelige manieren om geld uit de vennootschap te halen. Maar welke impact heeft een inbreng in natura zonder uitgifte van nieuwe aandelen op bestaande aandelen?

VVPR-bis Verlaagde rv

Als een kmo nieuwe aandelen uitgeeft, dan kunnen de dividenden die ze aan die aandelen toekent onder bepaalde voorwaarden een verlaagde roerende voorheffing (rv) genieten. De rv bedraagt dan 20% voor dividenden die toegekend worden uit de winstverdeling van het tweede boekjaar na het jaar van de inbreng en 15% voor dividenden die toegekend worden uit de winstverdeling vanaf het derde boekjaar na het jaar van de inbreng. Die regeling wordt de VVPR-bis-regeling genoemd.

De VVPR-bis-regeling geldt voor nieuwe aandelen op naam die voortkomen uit inbrengen 'in geld' die gedaan zijn sinds 1 juli 2013 (art. 269, §2 WIB 92). De aandelen moeten volledig volgestort zijn op de datum van toekenning van het dividend. Ze moeten daarnaast ononderbroken en in volle

eigendom in het bezit zijn van de aandeelhouders. Dit betekent m.a.w. dat het voordeel in principe verloren gaat bij een eigendomsoverdracht, behalve in een aantal specifieke gevallen (bv. erfopvolging of schenking in de rechte lijn en tussen echtgenoten, belastingvrije reorganisatie, ...).

Dat gunsttarief geldt enkel voor 'kleine vennootschappen' (voor de criteria zie art. 1:24 WVV). Het verlaagde tarief blijft echter van toepassing als die kmo mettertijd een grote vennootschap wordt.

Antimisbruikbepaling

Wanneer er na de kapitaalverhoging een kapitaalvermindering plaatsvindt, wordt die kapitaalvermindering prioritair aangerekend op de sinds 1 juli 2013 ingebrachte kapitalen. Heeft er sinds 1 mei 2013 een kapitaalvermindering plaatsgevonden, dan komt een kapitaalverhoging na die datum enkel in aanmerking in de mate dat ze hoger is dan de kapitaalvermindering. Een kapitaalverhoging met cash als gevolg van een kapitaalvermindering door een gelieerde vennootschap sinds 1 mei 2013 kan het verlaagde tarief niet genieten.

Reserves of overgedragen resultaten?

De verlaging geldt voor de dividenden die toekomen aan de 'nieuwe' aandelen, voor zover de dividenden zijn verleend of toegekend uit de winstverdeling van het tweede boekjaar volgend op dat van de inbreng of van latere boekjaren. In de praktijk was het echter onduidelijk of de

tariefverlaging enkel geldt voor dividenduitkeringen van winst die ‘in het betrokken boekjaar’ verwezenlijkt is. Het verlaagd tarief zou dan bij de winstverdeling van het derde boekjaar enkel van toepassing zijn op de dividenden die voortkomen uit de winst die tijdens dat boekjaar gerealiseerd werd en dus niet op dividenden uit voorheen gereserveerde winsten.

Volgens de minister schrijft de wet niet voor wat de oorsprong van de dividenden moet zijn. Dat betekent dan ook “dat de winsten van de vorige boekjaren wel degelijk bij de dividenduitkering gebruikt kunnen worden” en aldus ook voor het verlaagde tarief in aanmerking komen (mond. parl. vr. nr. 1794, 10.05.2017).

Inbreng zonder uitgifte nieuwe aandelen Waarover gaat het?

Geregeld zien wij de volgende situatie: men richt een kleine vennootschap op waarvan de aandelen kwalificeren voor het VVPR-bis-regime en enkele jaren later doet men een inbreng in natura (bv. van onroerend goed, een effectenportefeuille of machine), zonder uitgifte van nieuwe aandelen. In geval van meerdere aandeelhouders wijzigt de eigendomsverhouding niet. In een BV is een inbreng (in natura) zonder uitgifte van nieuwe aandelen mogelijk bij authentieke akte (art. 5:120, §2 WvV, zie ook advies IBR, 2021/08).

Het is duidelijk dat er in deze situatie geen nieuwe aandelen gecreëerd worden die onder het VVPR-bis-regime vallen. Wel zijn er al bestaande Aandelen waarvoor de wachttermijn al dan niet verstreken is en die nu mogelijk geïmpacteerd worden door de nieuwe inbreng in natura.

In de praktijk wordt al eens gewaarschuwd voor een standpunt waarbij de inbreng in natura tot gevolg heeft dat een latere dividenduitkering niet tegen het voordeligere VVPR-bis-tarief kan gebeuren. Aangezien de oorspronkelijke aandelen niet meer uitsluitend volstort zijn in geld, zou niet

langer aan de voorwaarden uit artikel 269, §2 WIB 92 voldaan zijn. Het een en ander vergt mogelijk een diepgaander onderzoek, maar dit standpunt is volgens ons niet correct om volgende redenen.

Artikel 269, §2 WIB 92

Artikel 269, §2 WIB 92 vereist dat “de dividenden voortkomen uit nieuwe aandelen op naam uitgegeven ter gelegenheid van de oprichting van de vennootschap of een verhoging van haar kapitaal” en dat “de volstorting van het kapitaal dat deze aandelen vertegenwoordigt, volledig gebeurt door middel van nieuwe inbrengen in geld”.

Uit de wet kan afgeleid worden dat enkel de volstorting van de nieuw uitgegeven aandelen in geld moet gebeuren. Een latere inbreng in natura ‘vervuilt’ deze aandelen niet, want de dividenduitkering komt nog steeds voort uit de aandelen die van in het begin volstort waren in geld en aan de voorwaarden voor VVPR-bis voldoen.

De bedoeling van de wetgever

Deze lezing komt bovendien overeen met de bedoeling van de wetgever, die bij de invoering van het VVPR-bis-regime nog eens verduidelijkt dat het regime tot doel heeft “de verhogingen van het maatschappelijk kapitaal van kmo’s” en de “oprichting van nieuwe kmo’s aan te moedigen” (parl. st. Kamer, 53-2853/1, p. 5 en p. 54). Ook bij de invoering van het VVPR-regime (Wet van 30 maart 1994) werd beschreven in de parlementaire voorbereiding dat de verlaging van de roerende voorheffing “tot doel (heeft) het beleggen in risicokapitaal aan te moedigen” (parl. st. Kamer, 48-1290/1, p. 8).

In onze situatie werd in het verleden geïnvesteerd in de kmo met een inbreng in geld, waaraan nieuwe aandelen gekoppeld werden, zodat aan de doelstelling voldaan is. Aan deze doelstelling is

zelfs nog meer voldaan door de nieuwe investering dankzij een inbreng in natura.

Grondwettelijk Hof

Ten slotte kunnen we verwijzen naar een arrest van het Grondwettelijk Hof (GwH, 23.05.2019, nr. 75/2019). De vereiste van uitgifte van nieuwe aandelen is volgens het hof verantwoord door de bedoeling van de wetgever om de VVPR-aandelen te identificeren en controle door de Administratie mogelijk te maken tegen misbruik (overweging B.7). Op die manier wilde de wetgever immers een onderscheid maken tussen het vóór de invoering van het VVPR-regime al bestaande kapitaal en het nieuwe kapitaal. Enkel de aandelen gekoppeld aan het nieuwe kapitaal (ingebracht na 1 januari 1994) konden dividenduitkeringen tegen het voordeliger tarief uitlokken.

Na de inbreng in natura zonder uitgifte van nieuwe aandelen is er helemaal geen probleem om de VVPR-bis-aandelen te onderscheiden, aangezien er bij gebrek aan uitgifte van nieuwe aandelen slechts één categorie aandelen is, die al bestond op het moment dat de inbreng in natura plaatsvindt. Een latere inbreng in natura ontnemt de oude aandelen niet hun VVPR-bis-kwalificatie. Dit zou indruisen tegen de wil van de wetgever.

Bovendien worden er bij gebrek aan nieuwe aandelen geen niet-VVPR-bis-aandelen gecreëerd en moet men dus de dividenduitkering niet prorateren, waarbij voor een deel van het dividend het voordelig tarief niet kan gelden.

Gertjan Verachtert en Eva Nackaerts
Advocaat-vennoot en advocaat Sansen
International Tax Lawyers